Lietas arhīva Nr. A42-00145-24/43
ECLI:LV:ADRJRTN:2024:1213.A420116323.14.S

Administratīvā rajona tiesa
Rēzeknes tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rēzeknē 2024. gada 13. decembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnesis Staņislavs Linkevičs,

piedaloties pieteicējai /pers. A/, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Tieslietu ministrijas pārstāvei /pers. B/ un Valsts probācijas dienesta pārstāvjiem /pers. C/,

tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteicējas /pers. A/ pieteikumu par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, ar kuru Valsts probācijas dienests izmaksātu pieteicējai darba samaksu par virsstundu darbu periodā no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim bez nosacījumiem, un mantisko zaudējumu atlīdzinājumu par naudas vērtības kritumu (patēriņu cenu indekss) par darba samaksu par virsstundu darbu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, aprēķinot to periodā no 2022. gada 1. jūlija līdz tiesas nolēmuma pieņemšanas dienai.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts probācijas dienesta (turpmāk – dienests) 2022. gada 1. jūnija lēmumu Nr. 1110-2-10/LEM2022/6/30 nolemts:

1) atbilstoši Tiesu administrācijas veiktajam aprēķinam/pārrēķinam apmaksāt virsstundas par laika posmu no 2020. gada 10. marta līdz 31. decembrim dienesta nodarbinātajiem, kuriem darbs dienestā laika posmā no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim bija saistīts ar īpašu risku un kuri šajā darbā ir nodarbināti ne mazāk kā 50 procentus no normālā dienas vai nedēļas darba laika, ievērojot to, ka minētajā laikā periodā noteiktās nodarbināto grupas strādāja 40 stundu darba nedēļu, tādējādi pārstrādājot piecas stundas nedēļā;

2) virzīt jautājumu par finanšu līdzekļu piešķiršanu dienestam, lai nodrošinātu virsstundu apmaksu par laika posmu no 2020. gada 10. marta līdz 31. decembrim dienesta nodarbinātajiem, kuriem darbs dienestā laika posmā no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim bija saistīts ar īpašu risku un kuri šajā darbā ir nodarbināti ne mazāk kā 50 procentus no normālā dienas vai nedēļas darba laika;

3) pēc papildu finansējuma piešķiršanas dienestam virsstundu apmaksai dienestā uzsākto administratīvo procesu ietvaros virzīt priekšlikumu administratīvo līgumu slēgšanai, paredzot termiņus un kārtību virsstundu apmaksai, kā arī apzināt nodarbinātos, kas nav iesnieguši iesniegumus par virsstundu darba samaksu un veikt attiecīgus pasākumus, lai apmaksātu virsstundas atbilstoši šajā lēmumā konstatētajam.

[2] /pers. A/ vērsās dienestā ar 2022. gada 1. jūnija iesniegumu, kurā, pamatojoties uz dienesta 2022. gada 1. jūnija lēmumu Nr. 1110-2-10/LEM2022/6/30, SIA "Darba drošības centrs" 2020. gada 10. martā sagatavoto darba aizsardzības pasākumu plāna projektu, Darba likuma 136. panta trešās daļas 1. punktu, lūdza apmaksāt pieteicējai nostrādās virsstundas dienestā laika posmā no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim.

2022. gada 6. jūnijā pieteicēja iesniedza dienestā 2022. gada 1. jūnija iesnieguma papildinājumu, kurā lūdza dienestu izdot labvēlīgu administratīvo aktu par darba samaksas pārrēķinu par laika posmu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim un izdot labvēlīgu administratīvo aktu par piemaksas par virsstundu darbu izmaksu par laika posmu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim.

Izskatot pieteicējas 2022. gada 1. jūnija iesniegumu un tā papildinājumu, dienests ar 2022. gada 4. oktobra lēmumu Nr. 1110-2-10/LEM2022/63/110 nolēma:

1) neveikt pieteicējas darba samaksas pārrēķinu par laika posmu no 2020. gada (tiesas piezīme – lēmumā acīmredzami ir pieļauta pārrakstīšanās kļūda, ir norādīts 2022. gads) 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim un neveikt virsstundu samaksu pieteicējai par laika periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim, ņemot vērā, ka Tieslietu ministrijai (turpmāk – ministrija) vēl nav piešķirts finansējums, lai dienests veiktu darba samaksas pārrēķinu un virsstundu apmaksu;

2) veikt pieteicējas darba samaksas pārrēķinu par laika posmu no 2020. gada (tiesas piezīme – lēmumā acīmredzami ir pieļauta pārrakstīšanās kļūda, ir norādīts 2022. gads) 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim un veikt virsstundu samaksu par laika periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim, ja ministrijai tiks piešķirts finansējums, lai dienests varētu veikt darba samaksas pārrēķinu un virsstundu apmaksu par laika periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2022. gada 31. decembrim. Veikt pieteicējas darba samaksas pārrēķinu par laika posmu no 2020. gada (tiesas piezīme – lēmumā acīmredzami ir pieļauta pārrakstīšanās kļūda, ir norādīts 2022. gads) 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim un veikt virsstundu samaksu par laika periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim, ja ministrija apzinās citus finanšu resursu avotus, lai dienests varētu veikt darba samaksas pārrēķinu un virsstundu apmaksu par laika periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada (tiesas piezīme – lēmumā acīmredzami ir pieļauta pārrakstīšanās kļūda, ir norādīts 2022. gads) 31. decembrim.

[3] Pieteicēja apstrīdēja dienesta 2022. gada 4. oktobra lēmumu Nr. 1110-2-10/LEM2022/63/110 ministrijā. Pieteicēja 2022. gada 30. oktobra apstrīdēšanas iesniegumā norādīja, ka apstrīd dienesta vadītāja faktisko rīcību par tīšu izvairīšanos pieteicējai apmaksāt nostrādātās virsstundas no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim un lūdz uzlikt par pienākumu dienesta vadītājam samaksāt pieteicējas nostrādās virsstundas ar piemaksu 100% periodā no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim.

[4] Ar ministrijas 2022. gada 1. decembra lēmumu Nr. 1-4.1/327 nolemts atcelt dienesta 2022. gada 4. oktobra lēmumu Nr. 1110-2-10/LEM2022/63/110 un uzdot dienestam mēneša laikā no šā lēmuma saņemšanas dienas izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu par virsstundu darba, kas veikts no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim, samaksu.

Lēmumā norādīts turpmākais.

[4.1] Šobrīd ir atzīts, ka pieteicēja ir nodarbināta darbā, kas saistīts ar īpašu risku, ne mazāk kā 50 procentus no normālā dienas vai nedēļas darba laika. Ņemot vērā, ka pieteicējas amata apraksts un darba specifika kopš 2020. gada 10. marta nav mainījusies, ir pamats atzīt, ka no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim pieteicējai bija tiesības uz normālo saīsināto darba laiku, kā to nosaka Darba likuma 131. panta trešā daļa. Tā ka līdz 2021. gada 31. decembrim pieteicēja veica darbu astoņas stundas dienā un 40 stundas nedēļā, tad atzīstams, ka pieteicēja veica darbu virs tiesību normā noteiktā normālā darba laika, proti, veica virsstundu darbu.

Tā kā pieteicēja nav saņēmusi darba samaksu par virsstundu darbu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim, tad, ievērojot konstatētos apstākļus, secināms, ka pieteicējai ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu par virsstundu darba apmaksu.

[4.2] No dienesta 2022. gada 4. oktobra lēmuma Nr. 1110-2-10/LEM2022/63/110 izriet, ka labvēlīga administratīvā akta izdošana atteikta, jo dienestam nav finanšu līdzekļu, lai veiktu aprēķinu un izmaksātu darba samaksu par virsstundu darbu. Ministrija vērs uzmanību, ka finanšu līdzekļu saņemšana, lai iestāde izpildītu privātpersonai labvēlīgu administratīvo aktu, ir valsts pārvaldes iekšēja darbība (process), kas nedrīkst ietekmei privātpersonu. Vienlaikus ministrija norāda, ka var būt arī situācijas, kad iestāde finansējuma trūkuma dēļ nevar nekavējoties nodrošināt personai to labumu, uz ko viņai ir tiesības, tomēr tas nav pamats atteikt izdot privātpersonai labvēlīgu administratīvo aktu.

Tā kā konkrētajā gadījumā nav konstatējams tiesisks pamats atteikumam izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tad ministrijas ieskatā finanšu līdzekļu trūkums nevar būt par šķērsli pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanai. Līdz ar to dienestam uzdodams izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu par virsstundu darba no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim samaksu.

[4.3] Vienlaikus ministrija norāda, ka dienests pieteicējai labvēlīgajā administratīvajā aktā var iekļaut nosacījumus par tā izpildi, ņemot vērā, ka finansējums virsstundu darba samaksai vēl nav saņemts, kā arī, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret dienesta nodarbinātajiem, kuri ar dienestu ir noslēguši administratīvos līgumus.

[5] Dienests 2023. gada 2. janvārī pieņēma lēmumu Nr. 1110-2-10/LEM2023/1/1 (turpmāk – lēmums), ar kuru nolemts:

1) atzīt pieteicējas tiesības uz darba samaksu par virsstundu darbu (piemaksu par virsstundu darbu 100 procentu apmērā), ievērojot Darba likuma 31. panta pirmajā daļā noteikto prasības noilgumu, no 2020. gada 1. jūnija līdz 2021. gada 31. decembrim;

2) izmaksāt pieteicējai piemaksu par virsstundu darbu EUR 5 848,05 apmērā (iekļauts darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāta iemaksa un iedzīvotāju ienākuma nodoklis), atbilstoši aprēķinam (pielikums), kad ministrijai tiks piešķirts finansējums, lai dienests varētu veikt darba samaksas pārrēķinu un virsstundu apmaksu;

3) veikt darba samaksas, kuru ietekmē vidējās izpeļņas apmēra izmaiņas, pārrēķinu (atvaļinājuma naudas pārrēķins, darbnespējas lapas pārrēķins) pieteicējai, kad ministrijai tiks piešķirts finansējums, lai dienests varētu veikt darba samaksas pārrēķinu un virsstundu apmaksu.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[5.1] Ar dienesta 2022. gada 23. decembra lēmumu Nr. 1110-2-10/LEM2022/66/121 "Par grozījumiem lēmumā "Par 2020. – 2021. gadā nostrādāto virsstundu darba kompensēšanu Valsts probācijas dienesta nodarbinātajiem, kuriem noteikts normālais saīsinātais darba laiks"", ņemot vērā Darba likuma 31. panta pirmajā daļā noteikto (visi prasījumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, noilgst divu gadu laikā, ja likumā nav noteikts īsāks noilguma termiņš) un konstatēto, ka gadījumā, ja izmaksa par virsstundām tiks veikta par periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim, pastāv iespēja, ka atlīdzība tiks izmaksāta arī personām, kurām vairs nav prasījuma tiesību un konkrētā lēmuma ietvaros personas, kurām ir prasījuma tiesības, neatrodas salīdzināmos apstākļos ar personām, kurām šādas tiesības pagātnē ir bijušas, bet pašlaik noilguma rezultātā ir zudušas, kā arī judikatūrā nostiprināto secinājumu, ka privātpersonas tiesību ievērošanas princips paredz vienīgi ar tiesību normām aizsargātu privātpersonas tiesību un interešu aizsardzības veicināšanu, proti, ar šo principu nevar pamatot lemšanu par labu privātpersonai, ja tai labvēlīgs konkrētās situācijas risinājums neizriet no tiesību normām, lēmuma rezolutīvās daļas 1. punktā tika izteikts šādā redakcijā: "Atbilstoši Tiesu administrācijas veiktajam aprēķinam/pārrēķinam, ja Tieslietu ministrijai tiks piešķirti finanšu līdzekļi virsstundu apmaksai un aprēķina/pārrēķina veikšanai par laika posmu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim Dienesta nodarbinātajiem (ierēdņiem un darbiniekiem), kuriem darbs Dienestā laika posmā no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim bija saistīts ar īpašu risku un kuri šajā darbā ir nodarbināti ne mazāk kā 50 procentus no normālā dienas vai nedēļas darba laika, proti, šādām amatu grupām: probācijas speciālisti, vecākie probācijas speciālisti, vadošie probācijas speciālisti – nodaļu vadītāji, vadošie eksperti brīvprātīgā darba jomā, teritoriālās struktūrvienības vecākie lietveži, kuru amata pienākumos ietilpst probācijas klientu un apmeklētāju plūsmas koordinēšana, apmaksāt virsstundas, ņemot vērā Darba likuma 31. panta pirmajā daļā noteikto noilgumu, kā arī ievērojot to, ka minētajā laika periodā minētās nodarbināto grupas strādāja 40 stundu darba nedēļu, tādējādi pārstrādājot piecas stundas nedēļā."

Ņemot vērā minēto, Darba likuma 31. panta pirmajā daļā noteiktais par prasības noilgumu attiecināms uz pieteicēju un piemaksas par virsstundu darbu aprēķins ir veicams par laika periodu no 2020. gada 1. jūnija līdz 2021. gada 31. decembrim.

[5.2] Administratīvā procesa likuma 68. panta otrās daļas 2. punktā noteikts, ja piemērojamā tiesību norma neparedz ierobežojoša nosacījuma iekļaušanu administratīvajā aktā, iestāde to var ietvert, lai panāktu administratīvā akta atbilstību tiesību normām. Ievērojot to, ka dienestam un ministrijai nav finanšu līdzekļu darba samaksas pārrēķinam un virsstundu apmaksai un valsts pārvalde atbilstoši Valsts pārvaldes likuma 10. panta pirmajai daļai ir pakļauta likumam un tiesībām, bet pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi, līdz ar to ir pamats izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvu aktu, vienlaikus paredzot, ka piemaksas par virsstundu darbu 100 procentu apmērā samaksa tiks veikta pēc attiecīgā finansējuma piešķiršanas ministrijai.

Ievērojot Darba likuma 73. pantā noteikto par darba devēja pienākumu izmaksāt darbiniekam vidējo izpeļņu par laiku, kad tas atrodas ikgadējā apmaksātā atvaļinājumā vai papildatvaļinājumā un Darba likuma 75. pantā noteikto par vidējās izpeļņas aprēķināšanu, kā arī likuma "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" 36. panta pirmajā daļā noteikto par slimības naudas aprēķinu un to, ka dienestam un ministrijai nav finanšu līdzekļu pārrēķina veikšanai, darba samaksas pārrēķinu pieteicējai dienests var veikt tikai tad, kad tiks piešķirts attiecīgais finansējums pārrēķina veikšanai, jo vidējās izpeļņas apmēru var aprēķināt, veicot izmaksu par piemaksu par virsstundu darbu.

[6] Pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par Tieslietu ministrijas 2022. gada 1. decembra lēmuma Nr. 1-4.1/327 atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Valsts probācijas dienestam samaksāt pieteicējas nostrādātās un neapmaksātās virsstundas periodā no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim bez papildus iekļauta nosacījuma.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2023. gada 18. janvāra lēmumu atzīts, ka tiesā ir pārbaudāms Valsts probācijas dienesta 2023. gada 2. janvāra lēmums Nr. 1110-2-10/LEM2023/1/1 kā galīgais administratīvais akts, savukārt pieteicējas interesēm atbilstošs prasījums ir par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, ar kuru dienests izmaksātu pieteicējai darba samaksu par virsstundu darbu periodā no 2020. gada 10. marta līdz

2021. gada 31. decembrim bez nosacījumiem.

[7] Pieteicēja vērsās ministrijā ar 2024. gada 8. februāra iesniegumu, citastarp lūdzot atlīdzināt nodarītos mantiskos zaudējumus par naudas vērtības kritumu (patēriņu cenu indekss) par darba samaksu par virsstundu darbu no 2020. gada 10. marta (līdz 2020. gada 30. aprīlim, aprēķinot to periodā no 2022. gada 1. jūlija līdz tiesas nolēmuma pieņemšanas dienai.

Ar ministrijas 2024. gada 7. marta lēmumu Nr. 1-4.1/25 citastarp pieteicējas iesniegums daļā par mantisko zaudējumu atlīdzinājumu par naudas vērtības kritumu (patēriņu cenu indekss) par darba samaksu par virsstundu darbu no 2020. gada 20. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim noraidīts. Lēmuma pamatojumā norādīts, ka ar dienesta 2023. gada 2. janvāra lēmumu pieteicējai nav atzītas tiesības uz darba samaksu par nostrādātajām virsstundām no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim. Šis prasījums tiks izskatīts tiesā administratīvajā lietā Nr. A420116323. Līdz ar to pieteicējas iesniegums šajā daļā ir noraidāms.

Pieteicēja iesniedza tiesā pieteikuma papildinājumus un grozījumus, un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2024. gada 19. aprīļa lēmumu pieņemti pieteicējas pieteikuma grozījumi un noteikts, ka prasījums par mantisko zaudējumu atlīdzinājumu par naudas vērtības kritumu (patēriņu cenu indekss) par darba samaksu par virsstundu darbu ir par periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, aprēķinot to periodā no 2022. gada 1. jūlija līdz tiesas nolēmuma pieņemšanas dienai.

[8] Pieteicējas pieteikumā un pieteikuma papildinājumos norādīti šādi argumenti.

[8.1.] Par savām tiesībām uz virsstundu apmaksu pieteicēja uzzināja tikai pēc dienesta 2022. gada 1. jūnija lēmuma Nr. 1110-2-10/LEM2022/6/30 pieņemšanas.

[8.2] Dienests ar 2022. gada 1. jūnija lēmumu Nr. 1110-2-10/LEM2022/6/30 ir atzinis pieteicējas tiesības uz virsstundu apmaksu par periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim.

[8.3] Pieteicējai par nostrādātām virsstundām no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim netika izmaksāta darba alga 6816,15 *euro*.

Pēc administratīvās lietas ierosināšanas tiesā dienests ir izmaksājis pieteicējai darba samaksu par nostrādātām virsstundām periodā no 2020. gada 1. maija līdz 2021. gada 31. decembrim 6189,11 *euro*. Savukārt darba samaksa par nostrādātām virsstundām periodā no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim 627,04 *euro* pieteicējai netika izmaksāta.

[8.4] Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Zaudējumu atlīdzināšanas likums) 4. pants noteic, ka iestāde zaudējumu var nodarīt ar darbību, izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies. Saskaņā ar minētā likuma 29. pantu par zaudējuma atlīdzinājuma izmaksas nokavējumu ir maksājami likumiskie procenti. Dienests par nostrādātām virsstundām periodā no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim nav izmaksājis pieteicējai 627,04 *euro*. Tādējādi pieteicējai ir tiesības lūgt atlīdzināt mantiskos zaudējumus par naudas vērtības kritumu (patēriņu cenu indekss) par darba samaksu par virsstundu darbu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, aprēķinot to periodā no 2022. gada 1. jūlija līdz tiesas nolēmuma pieņemšanas dienai.

[9] Ministrija rakstveida paskaidrojumā un papildu paskaidrojumos tiesai pieteikumu neatzīst un lūdz noraidīt, pamatojoties uz ministrijas 2022. gada 1. decembra lēmumā Nr. 1-4.1/327 izvirzītajiem apsvērumiem. Papildus ministrija norāda šādus argumentus.

[9.1] Ievērojot, ka galīgo noregulējumu pieteicējas interesējošajā jautājumā satur lēmums, kura tiesiskumu ministrija kā augstāka iestāde nav izvērtējusi, kā arī minētais jautājums par apmaksājamā virsstundu darba perioda sākuma datuma– 2020. gada 10. marta– aizstāšana ar 2020. gada 1. jūniju nav izvērtēts ministrijas 2022. gada 1. decembra lēmuma Nr. 1-4.1/327 ietvaros, ministrija par pieteikumu daļā attiecībā uz pieteicējai atzīto aprēķina laika periodu no 2020. gada 1. jūnija, nevis 2020. gada 10. marta, paskaidrojumu nevar sniegt.

[9.2] Attiecībā par nosacījuma, ka darba samaksu par virsstundu darbu dienests izmaksās tad, kad ministrijai tiks piešķirts atbilstošs finansējums, neiekļaušanu administratīvajā aktā, ministrija paskaidro, ka, tā kā dienestam nebija budžeta līdzekļu, lai veiktu aprēķinu un izmaksātu piemaksu par virsstundu darbu 100% apmērā, finansējuma piešķiršana iestādes līmenī risināta jau kopš 2022. gada maija, dienestam sagatavojot un uz ministrijas Vadības komitejas 2022. gada 30. maija sēdi iesniedzot uzziņu "Par 2020.–2021. gadā nostrādāto virsstundu darba kompensēšanu Valsts probācijas dienesta nodarbinātajiem, kuriem noteikts normālais saīsinātais darba laiks", uzziņā paredzot 6virsstundu apmaksas risinājumu variantus.

Ministrijas Vadības komitejas 2022. gada 30. maija sēdē tika atbalstīts uzziņā paredzētais pirmais risinājums– pieprasīt līdzekļus no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" un līdz 2022. gada 13. jūnijam izstrādāt Ministru kabineta rīkojuma projektu.

Attiecīgais rīkojuma projekts tika izstrādāts (tiesību akta lieta 22-TA-1872) un iesniegts Valsts kancelejā novirzīšanai izskatīšanai Ministru kabinetā. Taču ne Finanšu ministrija, ne Valsts kanceleja neatbalstīja rīkojuma projekta tālāku virzību, jo pieprasījums pēc būtības neatbilst līdzekļu neparedzētiem gadījumiem definējumam un mērķim.

Ministrija informē tiesu, ka līdz 2023. gada sākumam (un arī šī paskaidrojuma sniegšanas brīdī) attiecīgs finansējums dienestam nav ticis piešķirts.

[9.3] Administratīvā procesa likuma 68. panta otrās daļas 2. punkts paredz, ja piemērojamā tiesību norma neparedz ierobežojoša nosacījuma iekļaušanu administratīvajā aktā, iestāde to var ietvert, lai panāktu administratīvā akta atbilstību tiesību normām. Uz iespēju pieteicējai labvēlīgajā administratīvajā aktā iekļaut nosacījumus par tā izpildi, ministrija dienestam norādīja savā 2022. gada 1. decembra lēmumā Nr. 1-4.1/327.

Administratīvā procesa likuma 68. panta trešā daļa noteic, ka nosacījumam jābūt samērīgam ar administratīvā akta saturu un jāatbilst administratīvā akta jēgai un mērķim. Ministrijas ieskatā attiecīga nosacījuma iekļaušana lēmumā nav bijusi nesamērīga, ievērojot, ka katra iestāde darbojas sev piešķirto finanšu līdzekļu (budžeta) ietvaros. Proti, pieteicējai labvēlīgs administratīvais akts tika izdots 2022. gada nogalē par periodu, par kuru dienests jau 2021. gadā un 2022. gadā bija saņēmis konkrētus valsts budžeta līdzekļus iestādes funkciju un uzdevumu nodrošināšanai. Tādējādi šobrīd sagatavotais un Valsts kancelejā iesniegtais rīkojuma projekts finansējuma pieprasījumam par iepriekšējiem gadiem pēc būtības neatbilda līdzekļu neparedzētiem gadījumiem definējumam un mērķim, un tādējādi tālāk izskatīšanai netika virzīts. Ministrija paskaidro, ka finanšu līdzekļu pieprasīšana un piešķiršana ir saistīta tostarp ar politisku izšķiršanos, tāpēc, ja šobrīd valdības līmenī netika virzīts iestāžu piedāvātais risinājums budžeta līdzekļu saņemšanai, iestādēm ir jāstrādā (un tās strādā) pie jauna konceptuāla risinājuma papildu finansējuma pieprasījuma ietvaram.

Ministrija uzskata, ka attiecīgā nosacījuma iekļaušana pieteicējai adresētajā administratīvajā aktā šobrīd vienlaikus arī nodrošina pieteicējas un pārējo dienesta amatpersonu, kuras ar dienestu ir noslēguši administratīvos līgumus, atrašanos vienlīdzīgos apstākļos. Proti, ne pieteicējai, ne kādai citai no dienesta amatpersonām, kuras ar dienestu ir noslēguši administratīvos līgumus, finanšu līdzekļu neesamības dēļ līdz pat šim brīdim nav veikta virsstundu darba kompensēšana.

Ministrija uzsver, ka neapstrīd pieteicējas tiesības uz virsstundu darba samaksas apmaksu, taču attiecīga finansējuma trūkums šobrīd ir vienīgais šķērslis virsstundu darba samaksas apmaksai.

[9.4] Ievērojot to, ka ir iestājies noilgums pieteicējas tiesībām prasīt dienestam atlīdzināt par nostrādātajām virsstundām periodā no 2020. gada 20. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, tad nav atzīstamas pieteicējas tiesības uz mantisko zaudējumu atlīdzinājumu par naudas vērtības kritumu (patēriņa cenu indekss) par darba samaksu par virsstundu darbu no 2020. gada 20. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim. Proti, pieteicējai nebija tiesību prasīt un dienestam nebija pienākuma atlīdzināt darba samaksu par nostrādātajām virsstundām minētajā periodā, līdz ar to pieteicējai neradās tiesības lietot naudas līdzekļus, kas saistīti ar darba samaksu par nostrādātajām virsstundām.

[10] Dienests rakstveida paskaidrojumā un papildu paskaidrojumos tiesai pieteikumu neatzīst un lūdz noraidīt, pamatojoties uz lēmumā norādītajiem argumentiem, papildus norādot turpmāko.

[10.1] Dienests sadarbībā ar ministriju veic pasākumus, lai ministrijai tiktu piešķirti finanšu līdzekļi virsstundu apmaksai par 2020. - 2021. gadu dienesta nodarbinātajiem, kuru darbs minētājā laika posmā bija saistīts ar īpašu risku un kuri šajā darbā tika nodarbināti ne mazāk kā 50 procentus no normālā dienas vai nedēļas darba laika.

[10.2] Piemaksas par virsstundu darbu izmaksa pieteicējai tika veikta 2023. gada 26. septembrī. Tika veikts aprēķins par kopējo summu 6980,01 *euro*, t. sk. darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātā iemaksa un iedzīvotāju ienākumu nodoklis, un tas sastāv no piemaksas par virsstundu darbu laika periodā no 2020. gada 1. maija līdz 2021. gada 31. decembrim 6189,11 *euro* un vidējās izpeļņas pārrēķina (atvaļinājuma naudas, darbnespējas lapas) 790,90 *euro*. No kopējās aprēķinātās summas tika veikts ieturējums par kopējo summu 2131,65 *euro*, kas tika pārskaitīts valsts budžetā.

[10.3] Saskaņā ar dienesta 2019. gada 8. aprīļa iekšējo noteikumu Nr. 1110-1-01/INA2019/33/33 "Valsts probācijas dienesta ierēdņu un darbinieku darba samaksas aprēķināšanas, izmaksāšanas un uzskaites kārtība" 17.2. apakšpunktu nodarbinātajiem mēnešalgu izmaksā ne vēlāk kā līdz nākamā mēneša 8. datumam, bet minēto noteikumu 13. punkts noteic, ka katrs nodarbinātais ar savas darba samaksas aprēķinu, kurā norādīti aprēķini un ieturējumi, iepazīstas Resursu vadības sistēmā Horizon WEB vai tās personāla modulī "HOP", kas aizstāj darba samaksas aprēķina izsniegšanu nodarbinātajam papīra formātā. Ņemot vērā minēto, dienests, pamatojoties uz Darba likuma 71. pantu, izmaksājot darba samaksu, pieteicējai ir izsniedzis darba samaksas aprēķinu katru mēnesi (izmaksājot darba samaksu, darba devējs izsniedz darba samaksas aprēķinu, kurā norādīta izmaksātā darba samaksa, ieturētie nodokļi un veiktās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kā arī nostrādātās stundas, tajā skaitā virsstundas, nakts laikā un svētku dienās nostrādātās stundas; pēc darbinieka pieprasījuma darba devējam ir pienākums šo aprēķinu izskaidrot), līdz ar to pieteicēja varēja iepazīties ar aktuālo darba samaksas aprēķinu par periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim, kurā atbilstoši Darba likuma 71. pantam tika norādīta izmaksātā darba samaksa, ieturētie nodokļi un veiktās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kā arī nostrādātās stundas, tajā skaitā virsstundas. Piemaksa par virsstundu darbu ir darba samaksas sastāvdaļa, līdz ar to Darba likuma 31. panta otrās daļas izpratnē, aprēķins ir izsniegts (sk. *Senāta 2013. gada 22. marta lēmuma lietā Nr. SKA-343/2013, 6. punktu*). Ja pieteicēja konstatēja neatbilstības, viņa varēja vērsties pie darba devēja to novēršanai, bet ja tas nedotu rezultātu – divu gadu laikā tiesā.

Pieteicējas gadījumā darba samaksas aprēķins Darba likuma 71. panta izpratnē tika izsniegts katru mēnesi vēlākais līdz mēneša 8. datumam. Līdz ar to Darba likuma 31. panta otrajā daļā noteiktais divu gadu prasījuma tiesību termiņš pieteicējas gadījumā skaitāms no aprēķina izsniegšanas dienas – ar prasījumu par piemaksu par virsstundu darbu par 2020. gada martu pieteicējai bija jāvēršas līdz 2022. gada 8. aprīlim, par 2020. gada aprīli– līdz 2022. gada 8. maijam.

[10.4] Pieteicējai par darbu dienestā (tai skaitā laika periodā no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim) piešķirta speciālā piemaksa par darbu (dienestu), kas saistīts ar īpašu risku, kā arī viņai tika piešķirts ikgadējais apmaksātais papildatvaļinājums kā darbiniekam, kura darbs saistīts ar īpašu risku. No minētā izriet, ka pieteicējai bija zināms, ka viņa pilda amatu, kas saistīts ar īpašu risku, kā arī bija zināms (bija jābūt zināmam), vai darba pienākumus, kas saistīti ar īpašu risku, viņa pilda ne mazāk kā 50procentus no normālā dienas vai nedēļas darba laika. To, ka iestādei atbilstoši Darba likuma 131. panta trešajai daļai bija jānodrošina darbiniekiem, kuru darbs saistīts ar īpašu risku, ja viņi šajā darbā ir nodarbināti ne mazāk kā 50procentus no normālā dienas vai nedēļas darba laika, normālais darba laiks 35stundas nedēļā, pieteicēja varēja uzzināt arī no SIA "Darba drošības centrs" 2020. gada 10. marta darba aizsardzības pasākumu plāna 8.4. apakšpunkta un 2021. gada 8. marta darba aizsardzības pasākumu plāna 8.3. apakšpunkta, ar kuriem Pieteicēja iepazinās vēlākais 2021. gada 6. maijā.

Papildus dienests norāda, ka ar dienesta 2021. gada 23. decembra iekšējiem noteikumiem Nr. 1110-1-01/INA2021/17/17 "Grozījumi Valsts probācijas dienesta 2019. gada 9. janvāra iekšējos noteikumos Nr. 1110-1-01/INA2019/19/19 "Valsts probācijas dienesta darba kārtība" ar 2022. gada 1. janvāri nodarbinātajiem, kuru darbs ir saistīts ar īpašu risku un kuri šajā darbā ir nodarbināti ne mazāk kā 50 procentus no normālā dienas vai nedēļas darba laika, tika noteikts normālais darba laiks - 35 stundas nedēļā, tai skaitā ar 2021. gada 24. decembra rīkojumu Nr. 1110-2-01/RIK2021/763/1851 "Par mēnešalgas grupas, kategorijas, mēnešalgas un darba laika noteikšanu /pers. A/" pieteicējai tika noteikta 35 stundu darba nedēļa.

Tādējādi pieteicējai tiesības prasīt atlīdzību par nostrādātajām virsstundām pastāvēja jau pirms 2022. gada 1. jūnija. Vienlaikus dienesta rīcībā nav informācija, ka pieteicēja būtu centusies panākt savu tiesību atzīšanu vai īstenošanu pirms 2022. gada 1. jūnija.

Ņemot vērā minēto, nav pamata atzīt pieteicējas tiesības uz virsstundu samaksu laika periodā no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, tai skaitā atzīt arī mantisko zaudējumu atlīdzinājumu par naudas vērtības kritumu (patēriņu cenu indekss) par darba samaksu par virsstundu darbu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim.

[11] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata.

Atbildētāju pārstāvji tiesas sēdē neatzina pieteikumu.

Motīvu daļa.

[12] Lietā nav strīda par to, ka pieteicējai periodā no 2020. gada 10. marta līdz 2021. gada 31. decembrim esot nodarbinātai dienestā /amata nosaukums/, viņas amata pienākumi bija saistīti ar īpašu risku, un uz viņu attiecināms dienesta lēmumā konstatētais par nepieciešamību atlīdzināt nostrādātās virsstundas.

Dienests gan paskaidrojumā tiesai, gan komunikācijā ar pieteicēju atzīst pieteicējas tiesības uz virsstundu apmaksu par laika periodu no 2020. gada 1. maija līdz 2021. gada 31. decembrim, un no lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējai 2023. gada 26. septembrī ir veikta virsstundu apmaksa par periodu no 2020. gada 1. maija līdz 2021. gada 31. decembrim (*lietas 1. sējuma 226. – 230. lapa*).

Administratīvā procesa likuma 282. panta 7. punkts noteic, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja tiesiskais strīds, kas bija par pamatu pieteikuma iesniegšanai tiesā, izbeidzies.

Savukārt Administratīvā procesa likuma 283. panta pirmā daļa noteic, ka pirms jautājuma izlemšanas tiesa uzaicina administratīvā procesa dalībniekus izteikt viedokli par tiesvedības izbeigšanu.

Tiesa 2024. gada 31. oktobra tiesas sēdē aicināja procesa dalībniekus sniegt viedokli par tiesvedības izbeigšanu daļā par virsstundu par laika periodu no 2020. gada 1. maija līdz 2021. gada 31. decembrim apmaksu pieteicējai.

Pieteicējas viedoklis par lietas izbeigšanu norādītajā daļā nav viennozīmīgi saprotams, jo pieteicēja norādīja, ka samaksātā summa otru reizi nav jāapmaksā un arī norādīja, ka uztur pieteikumu pilnā apmērā (*lietas 2. sējuma 89. – 91. lapa*).

Atbildētāju pārstāvji tiesas sēdē norādīja, ka piekrīt tiesvedības izbeigšanai šajā daļā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka tiesiskais strīds, kas bija par pamatu pieteikuma iesniegšanai tiesā par virsstundu par laika periodu no 2020. gada 1.maija līdz 2021.gada 31. decembrim apmaksu pieteicējai ir izbeidzies, jo virsstundu apmaksa par periodu no 2020. gada 1. maija līdz 2021. gada 31. decembrim pieteicējai ir veikta.

Minētais atbilstoši Administratīvā procesa likuma 282. panta 7. punktam ir pamats tiesvedības izbeigšanai lietā šajā daļā.

Vienlaikus tiesa norāda, ka saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 284. pantu, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā pret to pašu atbildētāju par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

[13] Dienests lēmumā atzīst pieteicējas tiesības uz virsstundu apmaksu par periodu no 2020. gada 1. maija līdz 2021. gada 31. decembrim (*lietas 1. sējuma 33.-36. lapa*). Savukārt attiecībā uz virsstundu apmaksu par laika periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim dienests norāda, ka pieteicējai ir zudušas tiesības prasīt piemaksu par virsstundām, ievērojot Darba likuma 31. panta pirmajā daļā noteikto noilguma termiņu.

Tādējādi lietā ir strīds par to, vai pieteicējai ir tiesības saņemt piemaksu par virsstundām par laika periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim.

[14] Darba likuma 31. panta pirmā daļa noteic, ka visi prasījumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, noilgst divu gadu laikā, ja likumā nav noteikts īsāks noilguma termiņš. Savukārt, šā panta otrā daļa paredz, ja darba devējam bija pienākums izsniegt darbiniekam rakstveida aprēķinu, šā panta pirmajā daļā noteiktais noilguma termiņš sākas ar aprēķina izsniegšanas dienu. Ja darba devējs aprēķinu neizsniedz, attiecīgais prasījums noilgst triju gadu laikā no dienas, kad aprēķins bija jāizsniedz.

Atbilstoši Darba likuma 71. pantā noteiktajam, izmaksājot darba samaksu, darba devējs izsniedz darba samaksas aprēķinu, kurā norādīta izmaksātā darba samaksa, ieturētie nodokļi un veiktās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kā arī nostrādātās stundas, tajā skaitā virsstundas, nakts laikā un svētku dienās nostrādātās stundas.

No minētajām normām izriet, ka darba devēja pienākums bija izsniegt darba samaksas aprēķinu, kurā, tostarp, ir norādītas nostrādātās virsstundas. Gadījumā, ja darba devējs šādu aprēķinu nav izsniedzis, attiecīgais prasījums noilgst triju gadu laikā no dienas, kad aprēķins bija jāizsniedz.

Paskaidrojumos tiesai dienests norāda, ka pieteicējai tika izsniegti darba samaksas aprēķini katru mēnesi, līdz ar to pieteicēja varēja iepazīties ar aktuālo darba samaksas aprēķinu, un, konstatējot neatbilstības, viņa varēja vērsties pie darba devēja to novēršanai. Tiesa šādam dienesta viedoklim nepiekrīt.

Izskatāmajā gadījumā dienesta amatpersonu tiesības uz piemaksas par virsstundām aprēķinu par iepriekšēju periodu dienests konstatējis tikai 2022. gada 1. jūnija lēmumā Nr. 1110-2-10/LEM2022/6/30 (*lietas 1 sējuma 13.-20. lapa*). Līdz ar to no šā lēmuma spēkā stāšanās brīža (attiecīgi no brīža, kad tas tika paziņots (izsniegts) pieteicējai) pieteicēja uzzināja par savām tiesībām uz pareizu darba laika uzskaiti un pilnīgas darba samaksas aprēķinu. Darba devēja pienākums atbilstoši Darba likuma 71. pantā noteiktajam, bija norādīt nostrādātās virsstundas, un tas ir cēloniskā sakarā ar prasības noilguma termiņa sākumu. Virsstundu aprēķini pieteicējai no 2020. gada 10. marta netika izsniegti, tādējādi tiesa uzskata, ka uz pieteicējas prasījumu attiecas trīs gadu noilguma termiņš (prasījums noilgst triju gadu laikā no dienas, kad aprēķins bija jāizsniedz).

Līdz ar to pieteicējai ir tiesības saņemt piemaksu par virsstundām arī par laika periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, un tiesa atzīst, ka pastāv priekšnoteikumi pieteicējas prasītā labvēlīgā administratīvā akta izdošanai, ar kuru pieteicējai tiktu apmaksātas nostrādātās virsstundas par šo laika periodu.

[15] Pieteicēja lūdz atlīdzināt mantiskos zaudējumus par naudas vērtības kritumu (patēriņu cenu indekss) par darba samaksu par virsstundu darbu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, aprēķinot to periodā no 2022. gada 1. jūlija līdz tiesas nolēmuma pieņemšanas dienai.

Šis prasījums ir vērtējams atbilstoši Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7. panta pirmajai daļai. Proti, inflācijas izraisīts naudas vērtības kritums ir viens no zaudējumu veidiem, un persona ir tiesīga prasīt šādu zaudējumu atlīdzinājumu (*Senāta 2023. gada 31. janvāra sprieduma lietā Nr. SKA-101/2023, 11. punkts*).

Tādējādi, ņemot vērā, ka lietā ir konstatējama iestādes prettiesiska rīcība, neizmaksājot pieteicējai atlīdzību par nostrādāto virsstundu darbu laika periodā no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, pieteicēja saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 92. pantu ir tiesīga prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 93. panta otrajai daļai atlīdzinājums tika prasīts vienlaicīgi ar pamatprasījuma pārsūdzēšanu tiesā.

[15.1] Senāta judikatūrā valsts sociālās apdrošināšanas lietās nostiprināta atziņa, ka gadījumā, ja persona nav laikus saņēmusi tai pienākošos maksājumu iestādes vainas dēļ, tad personai atbilstoši Zaudējumu atlīdzināšanas likumam ir subjektīvās tiesības prasīt mantisko zaudējumu atlīdzinājumu par naudas vērtības kritumu par ilgstoši nesaņemto maksājumu, kamēr persona šo naudu nav varējusi lietot. Proti, zaudējumus veido inflācijas koeficienta nepiemērošana laikus nesaņemtajai summai (*Senāta 2007. gada 8. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-430/2007 16.–17. punkts, 2007. gada 8. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-431/2007 9.–10. punkts, 2013. gada 26. jūnija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-592/2013 9. punkts, 2018. gada 27. novembra lēmuma lietā Nr. SKA-1559/2018 4. punkts*).

Arī Administratīvās apgabaltiesas praksē ir atzīts, ka, piespriežot izmaksāt laikus nesaņemto darba samaksu, ir piemērojams inflācijas koeficients (*Administratīvās apgabaltiesas 2012. gada 17. oktobra sprieduma lietā Nr. A42475606 19.–20. punkts; spriedums stājies spēkā, ar Augstākās tiesas 2013. gada 8. janvāra rīcības sēdes lēmumu (SKA-194/2013) atsakoties ierosināt kasācijas tiesvedību*).

[15.2] Inflācija ir cenu pieauguma process. Cenu līmenim pieaugot, naudas vērtība samazinās. Patēriņa cenu pārmaiņas procentos – inflācijas procents – ir uzskatāms par naudas vērtības samazinājumu noteiktā laika posmā. Tie ir tieši mantiskie zaudējumi, uz kuru atlīdzināšanu pieteicējai ir tiesības (*Administratīvās apgabaltiesas 2012. gada 17. oktobra sprieduma lietā Nr. A42475606 19. punkts*).

Inflācijas koeficienta piemērošana nozīmē naudas vērtības krituma atlīdzināšanu, ja persona ilgstoši nav saņēmusi tai pienākošos summu un tāpēc to nav varējusi lietot.

Kā jau norādīts šī sprieduma [7] punktā, pieteicēja iesniegusi tiesā pieteikuma papildinājumus un grozījumus, un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2024. gada 19. aprīļa lēmumu pieņemti pieteicējas pieteikuma grozījumi un noteikts, ka prasījums par mantisko zaudējumu atlīdzinājumu par naudas vērtības kritumu (patēriņu cenu indekss) par darba samaksu par virsstundu darbu ir par periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, aprēķinot to periodā no 2022. gada 1. jūlija līdz tiesas nolēmuma pieņemšanas dienai.

Tiesa atzīst, ka, kamēr pieteicējai netiks apmaksātas nostrādātās virsstundas par laika periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30.

aprīlim, pieteicējai turpināsies rasties tām pakārtotie mantiskie zaudējumi par naudas vērtības kritumu par nesaņemto virsstundu apmaksu. Pieņemot pieteikumu un izspriežot lietu, ir jāievēro privātpersonas tiesību ievērošanas princips tādējādi, ka pieteikuma priekšmets ir jānosaka atbilstoši pieteicēja gribai un mērķim, ko pieteicējs vēlējies sasniegt. Tādējādi konkrētajā gadījumā pieteicējas interesēm atbilstošs periods, līdz kuram ir aprēķināmi mantiskie zaudējumi, ir līdz virsstundu faktiskai apmaksai. Līdz ar to prasījums par mantisko zaudējumu aprēķināšanas periodu ir precizējams.

[15.3] Ņemot vērā minēto, ir noskaidrojams, vai naudas vērtība (laika periodā no 2022. gada 1. jūlija līdz virsstundu faktiskai apmaksai) ir samazinājusies attiecībā uz dienu, kad pieteicējai tiks veikta virsstundu apmaksa. Konstatējot naudas vērtības samazinājumu, atzīstams, ka pieteicējai ir nodarīti mantiskie zaudējumi, kas ir atlīdzināmi ar inflācijas koeficienta piemērošanu novēloti izmaksātajai summai. Inflācijas konstatēšanai un inflācijas koeficienta noteikšanai ir piemērojams publiski pieejamais Centrālās statistikas pārvaldes inflācijas kalkulators (*https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas- temas/ekonomika/pci/kalkulators*).

Atbilstoši tam konstatējams, ka patēriņa cenu pārmaiņas (inflācija) Latvijā no 2022. gada jūlija līdz 2024. gada decembrim (sprieduma sastādīšanas diena) ir 7,3 procenti. Līdz ar to mantiskie zaudējumi, kurus veido piemaksas par virsstundu darbu vērtības kritums laikā, ir konstatējami un atlīdzināmi.

Vienlaikus norādāms, ka katra mēneša darba samaksas (piemaksas par virsstundu darbu) summai, kas nav izmaksāta laikus, inflācijas koeficients nosakāms atsevišķi – no mēneša, kad attiecīgā piemaksas par virsstundu darbu summa būtu izmaksāta, ja jau sākotnēji būtu aprēķināta un piešķirta, līdz virsstundu faktiskai apmaksai. Līdz ar to inflācijas koeficienta summa virsstundu darba piemaksai par katru mēnesi no 2022. gada 1. jūlija līdz virsstundu faktiskai apmaksai būs atšķirīga. Tā kā summas aprēķins saistāms ar grāmatvedības aprēķiniem, kurus iestādei attiecībā uz saviem darbiniekiem ir vieglāk veikt, precīzas atlīdzināmās inflācijas koeficienta summas aprēķins atstājams dienesta ziņā.

[16] Pastāvot šādiem iepriekš lietā konstatētajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka pieteicējas pieteikums daļā ir pamatots un apmierināms, un dienestam uzdodams izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru aprēķinātu un izmaksātu pieteicējai piemaksu par nostrādātajām virsstundām periodā no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, un atlīdzināt mantiskos zaudējumus par naudas vērtības kritumu (patēriņu cenu indekss) par darba samaksu par virsstundu darbu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, aprēķinot to periodā no 2022. gada 1. jūlija līdz virsstundu faktiskai apmaksai.

[17] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļā apmierināts, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmajai daļai piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja par pieteikumu ir samaksājusi valsts nodevu 30 *euro* (*maksājuma uzdevums lietas 1. sējuma 6. lapā*).

Atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 12. februāra noteikumu Nr. 85 "Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.–14. punktam valsts nodevu atlīdzina no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē, mēneša laikā pēc personas iesnieguma saņemšanas iestādē.

Lietā atbildētājas pusē ir pieaicinātas divas iestādes. Ņemot vērā, ka tiesa uzdod dienestam izdot pieteicējai administratīvo aktu, tiesa nosaka dienestu kā iestādi, no kuras budžeta līdzekļiem piespriežama lietā samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, 282. panta 7. punktu, 246.-251. pantu, 254. panta pirmo daļu, 289.-290. pantu un 291. panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt /pers. A/ pieteikumu;

uzdot Valsts probācijas dienestam viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot administratīvo aktu, ar kuru /pers. A/ tiktu apmaksātas nostrādātās virsstundas par laika periodu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim;

uzdot Valsts probācijas dienestam viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas atlīdzināt /pers. A/ mantiskos zaudējumus par naudas vērtības kritumu (patēriņu cenu indekss) par virsstundu darbu no 2020. gada 10. marta līdz 2020. gada 30. aprīlim, aprēķinot to periodā no 2022. gada 1. jūlija līdz virsstundu faktiskai apmaksai;

izbeigt tiesvedību daļā par pienākuma uzlikšanu izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru /pers. A/ tiktu apmaksātas nostrādātās virsstundas par laika periodu no 2020. gada 1. maija līdz 2021. gada 31. decembrim;

piespriest no Latvijas Republikas par labu /pers. A/ valsts nodevu 30 *euro*, atlīdzinot to no Valsts probācijas dienesta budžeta līdzekļiem.

Spriedumu un tajā ietverto lēmumu par tiesvedības izbeigšanu daļā var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Spriedumā ietverto lēmumu par tiesvedības izbeigšanu atsevišķi var pārsūdzēt 14 dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot blakus sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnesis S. Linkevičs